

STICHTING RADIOGEMEENTE

PREKENSERIE JAARGANG 60 NR 06

Schriftlezing:

JOHANNES 4 : 1 – 15

BIJ DE BRON GEBEUREN GODDELIJKE

WONDEREN

DOOR A.H. AGTEREEK

Gehouden op

7 oktober 2012 in de

Regenboogkerk te

Oegstgeest

Ik wil vanavond niet over één tekst spreken, maar ik wil vanavond een paar belangrijke dingen tegen u zeggen over Johannes 4, dingen die mij eigenlijk de laatste tijd enorm zijn opgevallen en waar wij nooit aan gedacht hebben. Jezus komt daar bij de bron van Sichar in Samaria. Dan staat er iets bij, waar wij zo gemakkelijk overheen lezen: "Het was ongeveer het zesde uur." Ongetwijfeld zult u hier wel eens een preek over gehoord hebben en dan zal de predikant verteld hebben: "Het zesde uur is 12 uur, het allerheetst van de dag."

Ik denk dat de Bijbel hier veel meer mee bedoelt. De Bijbel is zo'n wonderbaar Boek. Als de Bijbel ons vertelt dat het het zesde uur is, het heetst van de dag, dan moet ik denken aan Mattheüs 27 vers 45: "En vanaf het zesde uur kwam er duisternis." Jezus hing daar op Golgotha aan het kruis. Dat was ook het zesde uur. Dat was ook het heetst van de dag. Alleen was er een heel groot verschil. In Johannes 4 scheen de zon. In Mattheüs 27 werd op Golgotha de wereld in het donker gezet. Ik denk dat het zesde uur het prelude was voor die hele bekende woorden van Jezus: "Eli, Eli, lama sabachthani." "Mijn God, Mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?" Gewoonlijk staat de zon op dit uur van de dag heel hoog aan de hemel. En nu weigert de zon te schijnen. Nu is het donker geworden, nacht.

Toen ik dit las, moest ik denken aan een profetie uit Amos 8, een boekje, waar ik eigenlijk al die jaren dat ik preek, nog nooit over gesproken heb. Maar daar staat: "*En te dien dage zal het geschieden, luidt het woord van de Here Here, dat Ik op de middag de zon schuil zal doen laten gaan en op klaarlichte dag het land in het donker zal zetten.*" Ik denk dat Amos, zonder dat hij het wist, toen gedacht heeft aan Golgotha, aan die wonderlijke plaats van smarten waar Jezus Christus hing en Jezus Christus stierf.

Het was het zesde uur toen Jezus daar bij de bron ging zitten, waar Hij de vrouw uit Samaria ging ontmoeten. En het was het zesde uur in Mattheüs 27 toen het donker werd op Golgotha. Een Messiasbelijdende Jood zei eens tegen mij: "Het gehele land werd niet alleen donker, maar de gehele aarde werd donker, want de gehele aarde werd betrokken bij het gebeuren op Golgotha." Het is belangrijk om daarbij stil te staan.

Wat mij ook nog opviel, dat zijn de verzen 16, 17 en 18. Eigenlijk is dat een heel merkwaardig rekensommetje. Jezus zegt opeens tegen die vrouw: "Ga heen, roep uw man en kom hier." Dan antwoordt die vrouw Hem: "Ik heb vijf mannen gehad en die ik nu heb (de zesde), dat is mijn man niet." En Jezus zegt: "U hebt de waarheid gesproken. Dat is uw man niet."

U zult zeggen: Wat is dat voor rekensommetje? Heel simpel. Jezus zegt: "Je hebt vijf mannen gehad en die zesde man, waar je nu mee leeft, is je man niet." Eigenlijk schrikken we daar niet meer van. Tegenwoordig is dat bijna overal zo. Wij hadden daar vroeger, toen ik jong was, een woord voor. Dat heette toen "hokken". Dat was toen iets heel bijzonders. Dat gebeurde later in de wat grotere kerken, nog later kwam het ook in de wat kleinere kerken en in de evangelische beweging. Tegenwoordig is dat eigenlijk gewoon geworden. Ik moet u zeggen, dat ik daar bijna niet over durf te spreken. Want als je daar tegenwoordig over spreekt in de kerken, heb je kans om gestenigd te worden. Ik noem het ook alleen maar. Ik vertel u alleen maar dat ik nog behoor tot die ouderwetse garde van predikanten. Maar dat kunt u ook wel zien aan mijn gezicht. Mijn vrouw en ik waren vorige week in Turkije, toen zei mijn vrouw: "Zullen wij naar dat museum gaan?" Ik zei: "Laten we dat maar niet doen, want ik ben bang dat ze mij daar houden."

Die zesde, dat is je man niet. Jullie hebben geen verbond gesloten. Dan is Jezus, o wonder, de zevende man. "Vijf heb je gehad." Waar het stuk gelopen is, dat vermeldt de Schrift niet. Ik heb daar ook geen fantasie voor om daarover te spreken. "Die zesde man, dat is je man niet en Ik ben de zevende Man in je leven." En als u een klein beetje van de Bijbel afweet, dan kent u die getallensymboliek. Het getal zeven is het volmaakte getal. Het getal zeven is het getal dat hoort bij de Here God.

De Antichrist wordt in het boek Openbaring bij een wonderlijke naam genoemd: zes, zes, zes. Niet zeshonderdzesenzestig, maar 6-6-6. En God? Hij is de zevende. God staat erboven. Jezus zegt: "Ik ben de zevende." Daar wil ik graag even op ingaan.

Jezus is inderdaad heel bijzonder. Hij is inderdaad de zevende. Dat zien wij al bij Zijn geboorte. Niemand van ons in deze kerk nam het besluit om geboren te worden. Wij werden geboren, of we dat nu wilden of niet. Jezus nam het besluit om geboren te worden. Denk aan die prachtige Psalm, Psalm 40, die later geciteerd wordt in de Hebreeënbrief. "In slachtoffers en in spijsoffers hebt U geen behagen gehad. U hebt Mij een lichaam bereid. Zie hier ben Ik. In de boekrol staat over Mij geschreven." Hij is de zevende. Hij was zo wonderlijk, zo miraculeus in Zijn geboorte. Niet te vatten. Niet te verklaren. En zeer zeker ook niet te begrijpen.

Hij was ook zo wonderlijk in zijn leven. Dat was een leven van gehoorzaamheid. U kent allemaal het verhaal dat op het Paasfeest de hele familie naar de tempel gaat. In de drukte vergeten Zijn ouders blijkbaar om Hem mee te nemen. Dan keren zij terug en dan zit Hij daar te luisteren naar de Schriftgeleerden en te vertellen. En Hij zegt heel eenvoudig: "Wisten jullie niet, dat Ik moest zijn in de dingen van Mijn Vader?" Hij was gehoorzaam aan Zijn Vader. Paulus komt met die ontzaglijk mooie woorden in de Filippiëzenbrief: "*Hij is gehoorzaam geweest tot de dood, ja, tot de dood des kruises.*"

Er is één tekst in de Bijbel die ik tot op heden nog niet begrijp. Ik heb daarover gesproken met prof. dr. Ouweneel. Ik heb andere hooggeleerde heren ontmoet: "Wat denken jullie daarvan?" Maar niemand heeft mij een antwoord kunnen geven, dat mijn hart bevredigt. Dat is die moeilijke tekst uit de Hebreeënbrief, waar staat: "*Hij heeft gehoorzaamheid geleerd uit hetgeen Hij heeft geleden.*" Ik begrijp daar niets van. Hij was gehoorzaam bij Zijn bar mitzwa, als twaalfjarige jongen in de tempel. Hij is gehoorzaam geweest tijdens Zijn hele leven. Hij was gehoorzaam toen Hij stierf aan het kruis op Golgotha. Waaruit heeft Hij gehoorzaamheid geleerd toen Hij heeft geleden? Ik moet u vertellen: ik weet het niet. Misschien ook maar gelukkig. Wat zou het erg zijn als wij konden zeggen vanaf een kansel: "Ik begrijp het allemaal."

Hij was ook wonderlijk in Zijn dood, in Zijn sterven. Hij kon zeggen: "Ik leg Mijn leven af en Ik neem Mijn leven weer op. Dit gebod heb Ik van Mijn Vader ontvangen." Hij heeft Zijn leven afgelegd en Hij heeft Zijn leven weer opgenomen. Hij was wonderbaarlijk in Zijn dood.

Ik las onlangs een boekje van een Amerikaan: *Jesus Christ is marvellous*. Ik denk dat Hij inderdaad heel, heel bijzonder is. Je raakt over Hem niet uitgesproken. En je raakt over Hem niet uitgedacht. Het is goed om als voorganger, als predikant, veel over Hem te spreken.

Toen ik mijn intrede deed in mijn eerste gemeente in Den Helder, werd ik toegesproken door de officier van het Leger des Heils namens de predikanten, de geestelijken, in die plaats. Ik was een jongeman van 25, 26 jaar en de officier van het Leger was een al wat oudere man van 65 jaar. Hij stond voor zijn pensioen. Toen zei hij deze woorden tegen mij: "Lieve jongen, spreek maar heel veel over de Here Jezus." En ik moet zeggen: dat ben ik nooit vergeten. Maar dat niet alleen, ik heb dat ook altijd gedaan. Want het gaat om Hem. Het gaat om Jezus Christus alleen. En ik heb geen behoefte om mij te werpen in allerlei discussievragen en in allerlei hele moeilijke dingen.

"Vijf heb je gehad en die je nu hebt, is je man niet." Maar hier komt de zevende in haar leven. Vandaar dat ik ook deze prediking de titel heb gegeven: "Bij de bron gebeuren wonderlijke dingen." Als de persoon van de Here Jezus in je leven komt, o, wat een wonderbare dag.

O blijde dag, o zalige stond,

toen ik Jezus als mijn Heiland vond.

Ik heb nog een opmerking gemaakt en ik heb dat genoemd: "Jezus overbrugt barrières." Daar ben ik ontzaglijk blij mee. Hij gaat hier de barrière overbruggen tussen man en vrouw op een eenzame plaats. Dat was niet geoorloofd in Israël. Dat is ook niet geoorloofd in de Islam tot op de dag van vandaag, dat een vreemde man en een vreemde vrouw samen zijn. God heeft dat nooit verboden. Dat is iets van de cultuur. God staat boven de cultuur, maar het gebeurt.

Mijn vrouw en ik waren een paar jaar geleden in Jeruzalem. Wij waren met een klein groepje en ik was geen reisleader; daar ben ik niet geschikt voor. Dat gezegd over een te groot of een te klein kussen en ik wil niet met die of met die op één kamer... Dus wilde ik anoniem met mijn vrouw naar Israël en naar Jeruzalem. Wij stonden op Schiphol en toen kwam er zomaar iemand uit het niets en die zei: "Gunst, dominee, u ook hier?" Toen wist dat hele kleine groepje van vijftien mensen wie ik was en wat ik deed. Ik schaam mij daar niet voor, maar het is vaak erg fijn om een beetje anoniem door het leven te gaan.

Waarom vertel ik dit? Wij ontmoetten daar een ontzettend fijne vrouwelijke gids. Hoe het kwam, dat weten we niet, maar mijn vrouw en ik kregen met haar een bijzondere band. Toen de mensen weer terug waren in het hotel, kwam ze bij ons en zei ze: "Vindt u het misschien fijn om met mij naar een wijk te gaan in Jeruzalem waar eigenlijk geen toeristen mogen komen?" Ik was daar dadelijk voor in, mijn vrouw ook.

Toen gebeurde er het volgende. Zij liep hier en ik ging naast haar lopen - ik denk: dan kan ik haar beter verstaan als ze wat gaat uitleggen - en daarachter mijn vrouw. Toen zei ze tegen mij: "Wilt u niet naast mij lopen, maar naast uw vrouw, want een vreemde man mag niet naast mij lopen." Dat is Israël. Dat gebeurt nóg bij orthodoxe Joden. U weet, dat gebeurt ook bij de Islam. Zelfs Rita Verdonk kreeg geen hand van een of andere Imam.

Maar Jezus overbrugt. Jezus overbrugt altijd. Ook als daar problemen zijn ontstaan tussen een man en een vrouw. Ik heb het zo vaak in de gemeente meegemaakt. Tegenwoordig scheiden ze zo makkelijk. Als het even niet wil vlotten: "We gaan scheiden." Maar ik heb zo vaak meegemaakt in de gemeente waar ik gediend heb, als er problemen waren bij een man en een vrouw, bij een vrouw en een man, en je kon de hulp van de Allerhoogste inroepen, dat daar een geweldige overbrugging kwam en de zegen van de Allerhoogste werd hun deel.

Jezus overbrugt ook de Jood en de Samaritaan. Die Samaritaanse vrouw zegt zo duidelijk: "Joden hebben geen contact met Samaritanen. Wij hebben geen gemeenschap, wij hebben "vuistje met elkaar". Wij ontlopen elkaar." Wat is dat afschuwelijk, dat dat gebeurt. Maar de Jood Jezus zoekt de Samaritaanse vrouw op en Hij weet een brug te slaan. Dat is de Persoon van Jezus. Het is heerlijk om dat overduidelijk te zeggen.

En als derde wil ik zeggen - en dat is misschien wel het allermooiste - Hij heeft een brug geslagen tussen hemel en aarde. Bijna overal waar ik kom zingt men uit de bundel Opwekking en ik heb daar geen kritiek op. Maar ik mis toch wel eens de oude liederen. Dan zegt mijn vrouw: "Nu merk ik toch dat je oud gaat worden." Maar ik moet u zeggen: dat is helemaal niet waar, want oud kan mooi zijn. Waarom zouden wij dat oude wegdoen en alleen maar het nieuwe gebruiken? Maar daar gaat het niet om. Hij overbrugt de hemel en de aarde. En een oud, bekend lied, dat bijna nooit meer gezongen wordt is: *Daar ruist langs de wolken een lieflijke Naam, die hemel en aarde verenigt tezaam.*

Dat is Jezus. De aarde en de hemel worden verenigd, alleen maar door Hem. Wat een geweldige boodschap in Johannes 4, in die paar verzen, vers 16 tot en met 19.

Ik wil nog een opmerking maken. Er zal een ruil plaats moeten vinden. Jezus vraagt aan die vrouw om een beetje gewoon water, want Hij is dorstig. Of Hij dat water heeft gekregen, betwijfel ik. Ik geloof het niet. Maar in elk geval vraagt Hij van die vrouw gewoon water. En Hij Zelf wil geven: Levend Water, Zijn Water. Daar vindt een geweldige roulatie, een geweldige ruil plaats.

Als ik daaraan denk, moet ik altijd weer denken aan Golgotha. Wij hebben in de kerk altijd alleen maar gedacht: op Golgotha droeg Hij onze zonden, op Golgotha droeg Hij onze schuld. Op Golgotha, ja, daar gebeurde het. Daar zijn wij verschrikkelijk blij mee. Maar op Golgotha gebeurde veel en veel meer. Daar vond een roulatie plaats. Ik denk aan die tekst uit Romeinen 4 vers 25, waar staat: "Hij is overgeleverd - en let op het kleine woordje - om onze overtredingen. Toen is Hij opgewekt om onze rechtvaardiging."

Ik heb een hoogleraar gehad - en ik heb gestudeerd in de tijd dat de hoogleraren nog gelovige mensen waren - en die heb ik horen zeggen: "Hij werd wat wij waren: een zondaar, opdat wij zouden worden wat Hij was: een rechtvaardige." Ik ben onder de indruk van dit gebeuren. Op Golgotha vond een ruil plaats. Hij werd inderdaad een zondaar - ik zeg het misschien met knikkende knieën - en wij werden een rechtvaardige. Hij werd op Golgotha verwond en wij werden genezen. Hij vond op Golgotha de dood en wij mochten leven. Hij werd op Golgotha gemaakt tot een schande en wij ontvingen de glorie. Hij kreeg op Golgotha de afwijzing: "Eli, Eli, lama sabachthani." "Mijn God, Mijn God, waarom hebt u Mij verlaten?" Wij werden geaccepteerd als kinderen van God. Hij werd op Golgotha een vloek. Wij mogen de zegen van de Almachtige ervaren.

Wat onvoorstelbaar. Wat zijn wij als gelovigen enorm, enorm rijk. En ik kan het niet goed hebben, dat mensen zo vaak over van alles en nog wat klagen. Als wij mogen beseffen wie wij zijn in de Persoon van Christus, dan zijn wij geen klagers meer, maar mensen die alleen maar kunnen danken: "Dankt, dankt nu allen God."

Jezus spreekt met die vrouw. En dan zegt Hij iets heel bijzonders: "Als u wist van de gave en als u wist wie het is die tot u spreekt..." Als u wist van de gave. Dit wordt in de regel in de kerk en ook door Pinkstermensen als volgt uitgelegd: hier bedoelt Jezus het Levende Water, de Heilige Geest, mee.

Ik moet u zeggen, ik geloof daar niets van. Hij zegt: "Als je wist van de gave en wie het is - niet: *wat* het is, maar *wie* het is - die met u spreekt." Hier hebt u Johannes 3 vers 16: "Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij gaf..." Jezus Christus is Gods gave. Paulus beschrijft het zo mooi in 2 Korinthe 9: "Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke gave." En hij schrijft in Efeze 1: "God heeft Hem gegeven aan de gemeente." Hij is een bijzondere gave. Laten wij daar ontzettend blij mee zijn en laten wij die kostbare gave meedragen in ons hart, meedragen in ons belijden, meedragen in ons geloofsleven.

Heel merkwaardig, maar opeens komt die vrouw - en dat is vaak een truc - met een religieuze vraag. "Onze vaders hebben op deze berg aanbeden en U zegt: Jeruzalem is de plaats waar men moet aanbidden." Dan zegt Jezus, en dat vind ik zo begrijpelijk: "Geloof, mevrouw, de ure komt en is nu, dat je noch op deze berg Chorazin noch te Jeruzalem moet aanbidden. Je moet de Vader aanbidden in geest en in waarheid."

Wat is dit belangrijk. Ik wil niemand kwetsen, maar de één zegt dit en de ander zegt dat: "Onze vaders." De Dordtse Leerregels. De Joden zeggen: "De rabbijnen." En dan komt Jezus en die zegt: "Niet hier en niet daar. Als je God wilt aanbidden, dan moet je Hem gewoon aanbidden in geest en in waarheid." Ik denk dat wij ons wat vrij moeten maken van dat hele moeilijke. De één zegt dit en de ander zegt dat en je wordt er nerveus van.

Gisteren is er een Dag van Eenheid geweest op het Malieveld in Den Haag. Ik was er graag naartoe gegaan, maar het vliegtuig landde ontzettend laat, zodat het niet mogelijk was. Ik had ook geen lust meer om daar heen te gaan. Mijn vrouw zei tegen mij: "Ben je daar erg enthousiast over?" Zij wel. Ik zei: "Dat ben ik wel, maar ik weet er ook niet goed raad mee. Want ik verlang zo naar eenheid, maar nooit - never! - ten koste van de waarheid. Dan gaat het mij niet om bijzaken, want die zijn er ongetwijfeld in de kerk van alle eeuwen geweest. Maar het gaat mij bovenal om de persoon van de Here Jezus.

Als mensen zeggen "Hij is een groot Profeet" of "Hij is niet lichamelijk opgestaan" of "die maagdelijke geboorte heeft niet plaatsgevonden", dan is er opeens in mij een bepaalde spanning. Dan weet ik niet waar ik heen moet. Dan ben ik geen fanaticus, dan ben ik niet kritisch, maar dan wil ik alleen maar luisteren naar deze geweldige bron. En als mensen tegen mij zeggen: "Maar ik kan dit niet begrijpen," dan ben ik alleen maar zo ontzaglijk blij. Want ik kan deze bron ook niet begrijpen. Je kunt alleen maar in die bron geloven.

Ik sprak misschien een half jaar geleden voor theologische studenten, die mij hadden uitgenodigd. Het was gebruikelijk om een pauze te hebben en na die pauze konden ze - zo heette dat - discussiëren. Ik heb gezegd: "Moet je eens luisteren, jongens, je kunt in de pauze vragen stellen op een stukje papier, zodat ik die kan lezen, maar met mij kun je niet discussiëren." Eén van die jongens vroeg: "Waarom niet?" Ik zei: "Over de geboorte van Jezus valt met mij niet te discussiëren. Je gelooft het of je gelooft het niet. En over de opstanding van Jezus Christus valt met mij ook niet te discussiëren. Je aanvaardt het of je gelooft het niet. Over dit Boek valt met mij niet te discussiëren. Je gelooft het of je gelooft het niet."

Eén van die studenten - en studenten zijn soms wonderlijke figuren - zei: "Bent u bang voor discussie?" Ik zei: "Moet je eens goed luisteren, ik ben niet bang voor de duivel en ik ben voor jou helemaal niet bang. Ik kan je inpakken." Dan word ik boos en ik denk: ik heb zoveel ratio en gelukkig ook zoveel kennis van het Woord, dat ik ze in kan pakken. Je kunt niet discussiëren: het is welles, het is nietes. Met Jehova's Getuigen kan ik niet discussiëren, omdat we meteen vastlopen op de persoon van Jezus Christus. En Hij is mij zo dierbaar.

Nu kom ik bij het laatste en dat is misschien het moeilijkste. Deze vrouw heeft bij de bron Hem ontmoet. Bij de bron gebeuren wonderlijke dingen! En dan zien wij: "De vrouw liet haar kruik staan, ze ging naar de stad en zei tot de mensen: Kom mee en zie een Mens, die mij gezegd heeft alles wat ik gedaan heb." De vrouw dan liet haar kruik staan...

Ik durf de vraag te stellen aan de gelovigen, aan de gemeente: wat is de prijs die wij willen betalen om de persoon van de Here Jezus te ontmoeten? De vrouw liet haar kruik staan. Ik denk aan een voorbeeld met Kerst. De herders lieten hun kudde in de steek om het Christuskind, om Jezus te vinden. Wat laten wij achter? Onze kruik? Onze kudde? Onze schapen? Misschien wel onze boten. Er staat een bijzonder moeilijk woord in de Bijbel. "Zij lieten hun vader Zebedéüs in het schip achter met de dagloners en gingen Hem achterna." Wat een moeilijke tekst. Ik zou dit niet zeggen in een jeugddienst, maar dat is het vanavond niet. Het is echter wel eens goed om voor een bepaalde tijd je vader of je moeder in het schip achter te laten.

Ik ben vijf jaar dominee geweest in Twente. Een schitterende gemeente. Prachtige mensen. In een voorbeeld zal ik u vertellen wat ik bedoel. Er kwam een jongeman bij ons aan de deur, 27, 29 jaar, en hij zei: "Dominee, ik wil belijdenis doen." Ik zei: "Man kom binnen, wat fijn." "Joa," zei hij, "Moar ik mot het eerst nog beproaten met mien pa." Ik dacht: man, waar heb je het over? Je moet het eerst nog bepraten met je pa? Jij maakt de keuze, niet je vader. Vaders en moeders kunnen hun kinderen ook wel eens in de weg staan. In Twente was dat zo. Je hebt soms dominerende vaders en soms ook wel dominante moeders. "Maar ze lieten hun vader Zebedéüs in het schip achter met de dagloners en ze volgden Jezus."

Zijn wij bereid om de prijs te betalen? Er is een prachtig oud, bekend lied:

*Ben je bereid om de prijs te betalen van het apostel zijn,
voor anderen in de dood gaan? Dit is het grote geheim.*

Amen.